

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ศึกษาระดับการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาใน โรงเรียนของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาโสมพระมิตรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเชิงสำรวจในการทำการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ในการศึกษาหรือวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดประชากรเป้าหมายไว้ 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คน ครูผู้สอน จำนวน 201 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 105 คน รวม 321 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ทั้งหมด จำนวน 196 คน ได้แก่
  - 2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาโสมพระมิตรมีอยู่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ทั้งหมด 15 โรงเรียน ปีการศึกษา 2553 เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีจำนวนน้อย จึงได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 15 คน
  - 2.2 ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา สุ่มจากประชากรแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) แล้วกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตาราง เครจซี่ และมอร์แกน (Kerjcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 40) ได้กลุ่มตัวอย่าง 201 คนกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากร 321 คน โดยใช้ตารางจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie และ Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 40) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 196 คน ตามตารางรายละเอียดแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

สถานศึกษา	ประชากร				รวมประชากร	กลุ่มตัวอย่าง			
	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	คณะกรรมการ	สถานศึกษา		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	คณะกรรมการ	สถานศึกษา
1. โรงเรียนคอนเรียบอนุกุล	1	11	7		19	1	7	4	12
2. โรงเรียนวัดชัยสุนทร	1	12	7		20	1	7	4	12
3. โรงเรียนเชียงเครือวิทยาคม	1	15	7		23	1	9	4	14
4. โรงเรียนแกเปะราษฎร์นิยม	1	17	7		25	1	10	4	15
5. โรงเรียนเหล่าค้อ	1	16	7		24	1	10	4	15
6. โรงเรียนเหล่าสูงวิทยา	1	10	7		18	1	6	4	11
7. โรงเรียนดงน้อยสงเคราะห์	1	16	7		24	1	10	4	15
8. โรงเรียนอนุบาลกาฬสินธุ์	1	17	7		25	1	10	4	15
9. โรงเรียนบ้านหลุมอินทรราษฎร์บำรุง	1	15	7		23	1	9	4	14
10. โรงเรียนบ้านคอนสนวน	1	14	7		22	1	8	4	13
11. โรงเรียนกลางดงราษฎร์อุปถัมภ์	1	15	7		23	1	9	4	14
12. โรงเรียนโคกกลางราษฎร์พัฒนา	1	10	7		18	1	6	4	11
13. โรงเรียนเตาไทรราษฎร์ผดุง	1	7	7		15	1	4	4	9
14. โรงเรียน กุดอ้อสุขสวัสดิ์วิทยา	1	10	7		18	1	6	4	11
15. โรงเรียนบ้านโพนสงเคราะห์	1	16	7		24	1	10	4	15
รวม	15	201	105		321	15	121	60	196

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบเกี่ยวกับรายการข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบเลือกตอบ (Check - list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการมาตรฐานค่า 5 ระดับ เกี่ยวกับ ระดับการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายใช้หลักสูตรสถานศึกษา ตามกรอบภารกิจการบริหารงานวิชาการ 7 ด้าน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา 40 ข้อ ซึ่งแต่ละข้อ กำหนดค่าคะแนนของแต่ละระดับเฉลี่ยตามวิธีการของ วิเชียร เกตุสิงห์ (อ้างถึงใน ธานี กอเดิม. 2541 : 32) กำหนด ดังนี้

ระดับการดำเนินงานมาก	ให้คะแนน	5	คะแนน
ระดับการดำเนินงานค่อนข้างมาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
ระดับการดำเนินงานค่อนข้างน้อย	ให้คะแนน	3	คะแนน
ระดับการดำเนินงานน้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
ระดับการดำเนินงานน้อยที่สุด / ไม่ดำเนินงานเลย	ให้คะแนน	1	คะแนน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open - ended) เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงระดับการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษา โสภโศภมิตร ตามความเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาท การบริหารหลักสูตร การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

2. กำหนดกรอบงานที่จะใช้ศึกษาให้สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. จัดทำร่างแบบสอบถามตามกรอบภารกิจงาน หรือขอบเขตการวิจัย

4. นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ

ตรวจสอบ

5. ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามฉบับร่าง ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ พิจารณาแต่ละข้อ แล้วทำการประเมินแบบสอบถามเป็นรายด้าน ผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

6.1 นางนภสร ดวงหัตถ์ คณบดี ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนาโกวิทวิทยา ตำบลขม้น อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิปริญญา กศ.ม. (วิจัยการศึกษา)

6.2 นายวิฑูรย์ โปธิเคมีย์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนคอนเรียบอนุบาลอำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิปริญญา กศ.ม. (บริหารการศึกษา)

7. นำแบบสอบถามที่อาจารย์ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วไปทดลองใช้ (Try - Out) กับผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดกาฬสินธุ์ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็น ผู้บริหาร 10 คน ครูผู้สอน 10 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา 10 คน รวมจำนวน 30 คน ผู้วิจัยนำผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาคำนวณหาค่า IOC จะเลือกคำตอบที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.67 - 1.00 เป็นคำตอบที่ใช้ในการวิจัย ค่า IOC ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

8. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนไปหา ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และเลือกเอาเฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกใช้ได้เท่านั้น

9. นำแบบสอบถามดังกล่าว หาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (อ้างถึงใน มนัส ครอบงำ. 2541 : 53) ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ .962 (รายละเอียดจะปรากฏในภาคผนวก ก)

10. นำเสนอผลการทดลองเครื่องมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบ และข้อเสนอแนะในการปรับปรุง เครื่องมือ ก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

11. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากรต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 เพื่ออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษา โสมพระมิตร ซึ่งเป็นกลุ่มที่จะทำการวิจัยครั้งนี้

2. การส่ง และการติดต่อขอรับแบบสอบถาม จากกลุ่มที่จะใช้วิจัยปฏิบัติดังนี้

2.1 โรงเรียนที่ทดลองใช้ เครื่องมือ ผู้วิจัย ขอรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตัวเอง

2.2 โรงเรียนที่ใช้ทำการวิจัย ผู้วิจัย ขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตัวเอง

3. ผู้วิจัยได้เลือกโรงเรียนของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษา โสภมิตรสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ที่มีคะแนนเกี่ยวกับการดำเนินงาน การบริหารหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นกลุ่มเป้าหมายเพื่อจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการ จดบันทึก (Note) เพื่อให้ได้เนื้อหาในการ สนทนาครบสมบูรณ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามและแบบตรวจสอบรายการเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการมาตรฐานค่า เกี่ยวกับการศึกษา ระดับการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาใน โรงเรียนกลุ่ม เครือข่ายพัฒนาการศึกษา โสภมิตร การใช้หลักสูตรสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลด้วย คอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$), S.D. และ F - test (One way ANOVA)

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เกณฑ์ การตัดสินใจในการพิจารณาจากค่าเฉลี่ย ได้แบ่ง เกณฑ์พิจารณาออกเป็น 5 ระดับ พิจารณาผลจากระดับคะแนนเฉลี่ยตามวิธีการของ วิเชียร เกตุสิงห์ (อ้างถึงใน ชารี กอเดิม, 2541 : 32) ซึ่งกำหนดค่าคะแนน ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับ มาก

3.51 - 4.50 หมายถึง มีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับ ก่อนข้างมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับ ก่อนข้างน้อย

1.51 - 2.50 หมายถึง มีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับ น้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะ แนวทางแก้ไขปัญหาในการปรับปรุงระดับการดำเนินงาน การบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของผู้บริหารสถานศึกษาใน โรงเรียนที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ความถี่ (Frequency)

1.2 ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร ดังนี้ (วีรวรรณ ชินะตระกูล. 2542 : 108)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ของข้อมูลแต่ละประเภท

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร ดังนี้ (สุรวาท ทองบุ. 2550 : 133)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนประชากร

1.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากสูตร

(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106 - 108)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{X})^2}{N}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x แทน คะแนนแต่ละตัว

N แทน จำนวนประชากร

 $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

2. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item - objective congruence : IOC)

จากสูตรของ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2542 : 47)

$$IOC = \frac{R}{N} \times 100$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้อง

R แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) ใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106)

$$\alpha = \frac{K}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY